

Dosarul nr. 2r-741/18

prima instanță: Judecătoria Botanica, mun. Chișinău (jur. V. Mihaila)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, V. Cotorobai, M. Anton)

DECIZIE

12 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Lilia Cenușa (Punga), reprezentată de avocatul Constantin Chira,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Lilia Punga împotriva Ninei Țurcan, Ion Țurcan și Eugeniu Balta cu privire la încasarea datoriei, penalității, prejudiciului efectiv și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 15 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost admisă cererea cu privire la anularea măsurilor de asigurare aplicate prin încheierea din 25 septembrie 2015 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 23 septembrie 2015 Lilia Punga a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ninei Țurcan, Ion Țurcan și Eugeniu Balta cu privire la încasarea datoriei, penalității, prejudiciului efectiv și a cheltuielilor de judecată.

Totodată, reclamanta a solicitat asigurarea acțiunii prin aplicarea sechestrului asupra bunurilor imobile, mobile și sumele de bani ce aparțin părților.

Pe parcursul examinării cauzei în fond, la data de 17 noiembrie 2015, Lilia Punga a depus, cerere de concretizare a pretențiilor, prin care, suplimentar celor invocate în cererea de chemare în judecată, reclamanta Lilia Punga a invocat că, inițial, dobânda legală de întârziere, solicitată de la Nina Țurcan, a fost calculată pînă la data de 01 septembrie 2015, iar prin cererea de concretizare a solicitat încasarea dobânzii de întârziere pînă la data de 16 noiembrie 2015. Respectiv, dobânda de întârziere pentru suma de 12 881,00 dolari SUA, constituie 1 575,73 dolari SUA, iar, pentru suma de 4 130,00 euro dobânda de întârziere constituie suma de 505,23 euro.

Cu referire la penalitatea solicitată de la Ion Țurcan, reclamanta Lilia Punga a reiterat că, penalitatea prevăzută în contractul de fidejusiune constituie 0,6% per zi, respectiv, de la 01 septembrie 2015 pînă la data de 16 noiembrie 2015, pentru suma datorată de 12881,00 dolari SUA, penalitatea o constituie suma de 10 587,36 dolari SUA, iar pentru suma de 3 394,86 euro, penalitatea o constituie suma de 2 303,48 euro.

La fel, reclamanta Lilia Punga, a invocat că, penalitatea solicitată de la Eugeniu Balta, pentru perioada 11 iunie 2015 pînă la data de 16 noiembrie 2015, pentru suma

de 12881,00 dolari SUA, o va constitui suma de 12 287,52 dolari SUA, iar, pentru suma de 4 130,00 euro, penalitatea o va constitui suma 3 940,02 euro.

Astfel, concretizându-și pretențiile pe parcursul examinării cauzei, reclamanta Lilia Punga a solicitat, încasarea în mod solidar, din contul Ninei Țurcan, Ion Țurcan și Eugeniu Balta, a datoriei în mărime de 12 881 dolari SUA și 4130 euro, a sumei de 1 575,73 dolari SUA și 505,23 euro, cu titlu de dobândă de întârziere, a sumei de 7 182,50 dolari SUA și 2 303,48 euro, cu titlu de penalitate, a sumei de 400 lei cu titlu de prejudiciu efectiv și a tuturor cheltuielilor de judecată, precum și încasarea din contul lui Ion Țurcan în beneficiul Liliei Cenușa (Punga), a sumei de 10 587,36 dolari SUA și 3 394,86 euro, cu titlu de penalitate și încasarea din contul lui Eugeniu Balta în beneficiul Liliei Cenușa (Punga), a sumei de 12 287,52 dolari SUA și 3 940,02 euro, cu titlu de penalitate.

Prin încheierea din 25 septembrie 2015 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău, a fost aplicat sechestrul asupra bunurilor imobile, mobile și sumele de bani ce aparțin părților Nina Țurcan, Ion Țurcan, Eugeniu Bulat în limita valorii acțiunii în sumă de 22 901,68 dolari SUA, 7343,33 euro și 400 de lei (f.d. 71-72, Vol. I).

Prin hotărârea din 24 februarie 2016 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău, acțiunea înaintată de Lilia Punga împotriva Ninei Țurcan, Ion Țurcan și Eugeniu Balta s-a admis parțial și s-a încasat, mod solidar, din contul Ninei Țurcan, Ion Țurcan și Eugeniu Balta în beneficiul Liliei Punga suma de 12 881 dolari SUA și 4130 euro, cu titlu de împrumut, suma de 1 575,73 dolari SUA și 505,23 euro, cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 7 182,50 dolari SUA și 2 303,48 euro, cu titlu de penalitate, suma de 7 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată și 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, s-a încasat, mod solidar, din contul lui Nina Țurcan, Ion Țurcan și Eugeniu Balta în beneficiul statului, suma de 25 000 lei, cu titlu de taxă de stat și s-au respins ca neîntemeiate, pretențiile privind încasarea din contul lui Ion Țurcan în beneficiul Liliei Cenușa (Punga), a sumei de 10 587,36 dolari SUA și 3 394,86 euro, cu titlu de penalitate și încasarea din contul lui Eugeniu Balta în beneficiul Liliei Cenușa (Punga), a sumei de 12 287,52 dolari SUA și 3 940,02 euro, cu titlu de penalitate.

Prin decizia din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Nina Țurcan și s-a casat parțial hotărârea din 24 februarie 2016 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău, în partea admiterii pretențiilor de încasare din contul părților, în mod solidar, a penalităților în sumă de 7 182,50 dolari SUA și 2 303,48 euro și a taxei de stat încasate în contul bugetului de stat și în această parte s-a emis o hotărâre nouă, prin care s-a respins pretenția de încasare din contul părților Nina Țurcan, Ion Țurcan și Eugeniu Balta, în mod solidar, în beneficiul Liliei Cenușa (Punga), a penalităților în sumă de 7 182,50 dolari SUA și 2 303,48 euro, în rest, hotărârea din 24 februarie 2016 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău s-a menținut și s-a încasat din contul lui Lilia Cenușa (Punga) în beneficiul lui Nina Țurcan, taxa de stat pentru cererea de apel, în mărime de 12 660 lei.

La 22 ianuarie 2018 Nina Țurcan, Ion Țurcan și Eugeniu Baltă s-au adresat Curții de Apel Chișinău cu o cerere privind anularea măsurilor de asigurare, aplicate prin încheierea din 25 septembrie 2015 a Judecătorei Botanica mun. Chișinău (f.d.25, Vol. II).

Prin încheierea din 15 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea depusă de Nina Țurcan, Ion Țurcan și Eugeniu Baltă cu privire la anularea măsurilor de asigurare și au fost anulate măsurile de asigurare aplicate prin încheierea din 25 septembrie 2015 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău și anume: sechestrul asupra bunurilor imobile, mobile și sumele de bani ce aparțin părților Nina Țurcan, Ion Țurcan și Eugeniu Baltă în limita valorii acțiunii de 22901,68 dolari SUA, 7343,33 euro și 400 de lei (f.d.33-35, Vol. II).

Prin decizia din 04 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Lilia Cenușa (Punga), reprezentată de avocatul Constantin Chira, a fost casată decizia din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și a fost trimisă cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată (f.d.75-86, Vol. II).

La 07 august 2018 Lilia Cenușa (Punga), reprezentată de avocatul Constantin Chira, a declarat recurs împotriva încheierii din 15 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care cererea depusă de Nina Țurcan, Ion Țurcan și Eugeniu Baltă să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului, recurenta a invocat că încheierea instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, deoarece cererea a fost examinată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

A indicat că Lilia Cenușa (Punga) și reprezentantul acesteia, avocatul Constantin Chira care nu au fost citați pentru ședința din data de 15 februarie 2018 la examinarea cererii de anulare a măsurilor de asigurare, încălcându-i dreptul la un proces echitabil. Mai mult ca atât, încheierea din 15 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu i-a fost comunicată în conformitate cu art. 100 alin. (1) Cod de procedură civilă, aflând despre existența acesteia la data de 26 iulie 2018, când avocatul Constantin Chira a făcut cunoștință cu materialele cauzei.

Totodată, a susținut că cererea cu privire la anularea măsurilor de asigurare nu corespunde cerințelor legale și nu conține motive întemeiate care ar determina anularea măsurilor de asigurare a acțiunii.

În conformitate cu art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 15 februarie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la dosar lipsesc.

Astfel, recursul, declarat la data de 07 august 2018, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a încheierii instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

În conformitate cu art. 102 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură. Citațiile și înștiințările se înmânează participanților la proces, martorilor, experților, specialiștilor, interpreților astfel încât aceștia să se poată pregăti de proces și să prezinte la timp în fața instanței.

Reieșind din prevederile art. 105 alin. (1) CPC, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

Din materialele dosarului rezultă că, la 23 septembrie 2015 Lilia Punga a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ninei Țurcan, Ion Țurcan și Eugeniu Balta cu privire la încasarea datoriei, penalității, prejudiciului efectiv și a cheltuielilor de judecată.

Totodată, reclamanta a solicitat asigurarea acțiunii prin aplicarea sechestrului asupra bunurilor imobile, mobile și sumele de bani ce aparțin părților.

Prin încheierea din 25 septembrie 2015 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău, a fost aplicat sechestrul asupra bunurilor imobile, mobile și sumele de bani ce aparțin părților Nina Țurcan, Ion Țurcan, Eugeniu Bulat în limita valorii acțiunii în sumă de 22 901,68 dolari SUA, 7343,33 euro și 400 de lei (f.d. 71-72, Vol. I).

Prin hotărârea din 24 februarie 2016 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău, acțiunea înaintată de Lilia Punga împotriva Ninei Țurcan, Ion Țurcan și Eugeniu Balta s-a admis parțial și s-a încasat, mod solidar, din contul Ninei Țurcan, Ion Țurcan și Eugeniu Balta în beneficiul Liliei Punga suma de 12 881 dolari SUA și 4130 euro, cu titlu de împrumut, suma de 1 575,73 dolari SUA și 505,23 euro, cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 7 182,50 dolari SUA și 2 303,48 euro, cu titlu de penalitate, suma de 7 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată și 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, s-a încasat, mod solidar, din contul lui Nina Țurcan, Ion Țurcan și Eugeniu Balta în beneficiul statului, suma de 25 000 lei, cu titlu de taxă de stat și s-au respins ca neîntemeiate, pretențiile privind încasarea din contul lui Ion Țurcan în beneficiul Liliei Cenușa (Punga), a sumei de 10 587,36 dolari SUA și 3 394,86 euro, cu titlu de penalitate și încasarea din contul lui Eugeniu Balta în beneficiul Liliei Cenușa (Punga), a sumei de 12 287,52 dolari SUA și 3 940,02 euro, cu titlu de penalitate.

Prin decizia din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Nina Țurcan și s-a casat parțial hotărârea din 24 februarie 2016 a

Judecătoria Botanica, mun. Chișinău, în partea admiterii pretențiilor de încasare din contul pârâților, în mod solidar, a penalităților în sumă de 7 182,50 dolari SUA și 2 303,48 euro și a taxei de stat încasate în contul bugetului de stat și în această parte s-a emis o hotărâre nouă, prin care s-a respins pretenția de încasare din contul pârâților Nina Țurcan, Ion Țurcan și Eugeniu Balta, în mod solidar, în beneficiul Liliei Cenușa (Punga), a penalităților în sumă de 7 182,50 dolari SUA și 2 303,48 euro, în rest, hotărârea din 24 februarie 2016 a Judecătoria Botanica, mun. Chișinău s-a menținut și s-a încasat din contul lui Lilia Cenușa (Punga) în beneficiul lui Nina Țurcan, taxa de stat pentru cererea de apel, în mărime de 12 660 lei.

După cum denotă actele cauzei, la 22 ianuarie 2018 Nina Țurcan, Ion Țurcan și Eugeniu Baltă s-au adresat Curții de Apel Chișinău cu o cerere privind anularea măsurilor de asigurare, aplicate prin încheierea din 25 septembrie 2015 a Judecătoria Botanica mun. Chișinău.

Urmare, prin încheierea din 15 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea depusă de Nina Țurcan, Ion Țurcan și Eugeniu Baltă cu privire la anularea măsurilor de asigurare și au fost anulate măsurile de asigurare aplicate prin încheierea din 25 septembrie 2015 a Judecătoria Botanica, mun. Chișinău și anume: sechestrul asupra bunurilor imobile, mobile și sumele de bani ce aparțin pârâților Nina Țurcan, Ion Țurcan și Eugeniu Baltă în limita valorii acțiunii de 22901,68 dolari SUA, 7343,33 euro și 400 de lei.

În conformitate cu art. 180 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, măsura anterioară de asigurare a acțiunii poate fi anulată din oficiu sau la cererea pârâtului de către judecătorul sau instanța care a ordonat măsura de asigurare ori de judecătorul sau instanța în a căror procedură se află pricina. Anularea măsurii anterioare de asigurare a acțiunii se soluționează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor repetată însă nu împiedică examinarea problemei. Încheierea judecătorească privind anularea măsurilor de asigurare a acțiunii poate fi atacată cu recurs. Recursul împotriva încheierii de anulare a măsurilor de asigurare a acțiunii sau de substituie a unei forme de asigurare cu o alta suspendă executarea încheierii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră soluția dată în prezentul litigiu drept una eronată, or, instanța de apel s-a expus în privința admiterii cererii de anulare a măsurilor de asigurare aplicate prin încheierea din 25 septembrie 2015 a Judecătoria Botanica, mun. Chișinău, cu încălcarea evidentă a normelor de drept procedural, cauza fiind examinată în absența participanților la proces cărora nu li s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată, iar, circumstanțele constatate, citația expediată în adresa recurenteii nu poate face și dovada recepționării acesteia de către Lilia Cenușa (Punga) și reprezentantului ei Constantin Chira, cât și citarea legală pentru ședința de judecată din 15 februarie 2018.

Respectiv, în circumstanțele date, Colegiul ajunge la concluzia că nu a fost respectată procedura de citare legală, fapt ce a dus la îngrădirea dreptului recurenteii la un proces echitabil.

Pe cale de consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează asupra necesității admiterii recursului

declarat de către Lilia Cenușa (Punga), casării încheierii din 15 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și remiterii pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

Astfel, având în vedere faptul că instanța de apel nu a respectat procedura de citarea legală a recurenteii, examinând cererea de anulare a măsurilor de asigurare în absența acesteia, lipsindu-o astfel de dreptul de a-și apăra poziția sa în procesul în cauză, eroarea judiciară care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa integral încheierea din 15 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Lilia Cenușa (Punga), reprezentată de avocatul Constantin Chira.

Se casează încheierea din 15 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Lilia Punga împotriva Ninei Țurcan, Ion Țurcan și Eugeniu Balta cu privire la încasarea datoriei, penalității, prejudiciului efectiv și a cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Mariana Pitic